

HÖGRE REVISORSEXAMEN
Del II

Maj 2006

HÖGRE REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	30-31 maj 2006
Skrivtid:	2 x 4,5 timmar, varav 4,5 timmar för del II
Hjälpmedel:	Alla hjälpmedel är tillåtna förutom kontakt med andra personer (t.ex. via mobiltelefon eller dator)
Krav för godkänt resultat:	75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Rekommenderat arbetssätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängantal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor. Vid avgivande av svar bör du:

- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
- markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa

För det fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande gradering exempelvis i en fråga omfattande fyra poäng:

- 4 p - Bra svar
- 3 p - Tillfredsställande svar
- 2 p - Vissa brister
- 1 p - Stora brister
- 0 p - Uteblivet eller felaktigt svar

Uppgifter

Poäng

3. Global Empire AB

50 p

Lycka till!

3. Global Empire AB (50 p)

Global Empire AB (GEAB) är en koncern vars moderföretag är noterat på Stockholmsbörsen. Huvudkontoret är beläget i Karlstad. GEAB bildades på 1920-talet och har en anrik historia. Genom åren har koncernen utvecklats till ett konglomerat där verksamheten idag utgörs av fyra affärsområden med ett helägt dotterföretag till GEAB som moderföretag i respektive underkoncern:

- Affärsområde Betong
- Affärsområde Ventilation
- Affärsområde Bygg
- Affärsområde Specialkemikalier

Respektive affärsområde bedriver sin verksamhet självständigt med ett stort antal dotterföretag inom respektive affärsområde. Moderföretaget GEAB utövar sitt ägande främst genom tillsättande av styrelse och ett aktivt styrelsearbete. Utöver innehaven i moderföretagen inom respektive affärsområde äger moderföretaget aktier i ett antal intresseföretag samt bedriver en aktiv kapitalförvaltning med ett förvaltad kapital uppgående till 1 000 mnkr. Koncernens totala omsättning under räkenskapsåret som avslutades 30 april 2005 uppgick till 5 400 mnkr. Av nedanstående tabell framgår viss finansiell information i sammandrag, samtliga belopp är i mnkr och avser räkenskapsåret 2004/2005:

Företag	Omsättning	Resultat före skatt	Totala tillgångar	Eget kapital
GEAB	54	100	1 800	1 500
Affärsområde Betong	1 236	144	700	325
Affärsområde Ventilation	875	-35	568	65
Affärsområde Bygg	2 300	134	1 550	400
Affärsområde Specialkemikalier	<u>975</u>	<u>180</u>	<u>475</u>	<u>275</u>
Summa	5 440	523	5093	2 565
Koncernelimineringar	<u>- 55</u>	-	<u>-900</u>	<u>-500</u>
Koncernen	5 385	523	4 193	2 065

Resultatet efter skatt i koncernen uppgick 2004/2005 till 378 mnkr. Motsvarande resultat i moderföretaget uppgick till 80 mnkr.

Moderföretagets aktier ägs huvudsakligen av ett antal svenska institutioner. Koncernen tillämpar IFRS. Din byrå är vald som revisor i moderföretaget sedan 2002/2003 med dig som huvudansvarig revisor och den byrå du arbetar för är revisorer i samtliga företag i koncernen.

Deluppgift 3.1

I augusti 2005 blir du kontaktad av GEAB:s ekonomichef Susanne Lennartsson. Hon informerar dig om att moderföretaget den 15 juli 2005 till en extern part avyttrat samtliga

aktier i Ventilationsbolaget AB innefattande hela affärsområdet för 150 mnkr. Transaktionen har resulterat i en koncernmässig realisationsvinst uppgående till 30 mnkr. Härutöver har också moderföretaget i juli 2005 avyttrat innehavet i ett intresseföretag med en realisationsvinst på 2 mnkr. Susanne är osäker på vilka konsekvenser avyttringarna får och vänder sig därför till dig för vägledning.

Uppgift (6 p)

Vilka konsekvenser får avyttringarna av Ventilationsbolaget AB samt intresseföretaget för koncernredovisningen i GEAB:s delårsrapport för första kvartalet 2005/2006?

Deluppgift 3.2

I samband med planeringsmötet för revisionen 2005/2006 informerar Susanne dig om att man avser att ändra uppställningsform för koncernens resultaträkning i årsredovisningen för 2005/2006. Styrelsen har länge ansett att resultaträkningen för koncernen inte ger en rättvisande bild av koncernens verksamhet. Susanne har därför tagit fram ett förslag till ny uppställningsform för koncernens resultaträkning som hon presenterar på mötet. De ändringar som hon avser att göra framgår av nedanstående uppställning där såväl resultaträkning enligt årsredovisningen 2004/2005 som förslaget till ny uppställningsform framgår. Beloppen avser utfallet 2004/2005.

Gammal uppställningsform	Belopp i mnkr	Förslag till uppställningsform	Belopp i mnkr
Nettoomsättning	5 385	Nettoomsättning	5 385
Övriga rörelseintäkter	69	Övriga intäkter	114
Resultatandelar i intresseföretag	<u>45</u>	Realisationsvinst	<u>100</u>
Summa intäkter	5499	Summa intäkter	5599
Kostnad för sålda varor	- 2356	Kostnad för sålda varor	- 2356
Försäljningskostnader	- 1835	Övriga kostnader	- 2735
Administrationskostnader	- 525	Realisationsförlust	<u>- 20</u>
Övriga kostnader	<u>- 375</u>	Rörelseresultat	488
Rörelseresultat	408	Ränteintäkter	100
Finansiella intäkter	200	Räntekostnader	<u>-65</u>
Finansiella kostnader	<u>-85</u>	Resultat efter finansiella poster	523
Resultat efter finansiella poster	523	Skatt	<u>- 145</u>
Skatt	<u>- 145</u>	Årets resultat	378
Årets resultat	378		

Innan Susanne presenterar förslaget till ny uppställningsform för ledningsgruppen vill hon ha din syn på huruvida förslaget är förenligt med IFRS.

Uppgift (8 p)

Analysera Susannes förslag till ny uppställningsform och bedöm om förslaget är förenligt med IFRS. Bortse från eventuella konsekvenser från avyttringarna beskrivna i deluppgift 3.1.

Deluppgift 3.3

I december 2005 sker en förändring i moderföretagets ägande genom att en ny gruppering aktieägare förvärvar 22 procent av moderföretagets aktier. De nya ägarna är kända för att ställa tuffa krav på avkastning från de företag de investerar i. Styrelsens ordförande, Sune Carlsson, blir i januari 2006 kontaktad av Mats Bengtsson som representerar den nya aktieägargrupperingen. Mats framför att det är deras uppfattning att företaget är överkapitaliserat och att utrymme finns för utdelningar till aktieägarna, särskilt mot bakgrund av de goda och stabila kassaflöden som verksamheten genererar efter avyttringen av Ventilationsbolaget AB. Mats menar att moderföretaget borde dela ut 1 200 mnkr till aktieägarna. Fritt eget kapital i moderföretaget uppgick enligt senaste årsredovisningen till 1 300 mnkr. Ingen utdelning beslöts vid ordinarie bolagsstämma i augusti 2005.

Styrelsens ordförande noterar Mats krav och lovar att ta förslaget till övervägande till nästa årsstämma hösten 2006. Mats nöjer sig dock inte med detta utan informerar styrelsens ordförande om att de nya ägarna kommer att begära att styrelsen kallar till en extra bolagsstämma för att där besluta om en utdelning enligt den nya ägargrupperingens förslag. Då Sune är angelägen om att inte komma i konflikt med aktieägarna kallar han snarast till ett extra styrelsemöte för att där ta ställning till den nya aktieägargrupperingens begäran. Före styrelsemötet tar han kontakt med dig och ställer några konkreta frågor.

- a. Kan styrelsen för GEAB föreslå en utdelning vid en extra bolagsstämma så som den nya aktieägargrupperingen föreslår? Vilka formella krav måste i så fall vara uppfyllda för att genomföra utdelningen?
- b. Vilka frågor bör styrelsen överväga inför sitt förslag till eventuell utdelning?
- c. Kan den nya aktieägargrupperingen begära att styrelsen kallar till en extra bolagsstämma och där besluta om en utdelning på 1200 mnkr utan styrelsens och övriga aktieägars godkännande?

Uppgift (8p)

Vad svarar du Sune på de frågor som han tar upp?

Deluppgift 3.4

I mars 2006 blir du kallad till ett möte med Susanne Lennartsson. Vid mötet informerar Susanne dig om att GEAB under en längre tid har förhandlat om ett större förvärv. Förhandlingarna har nu kommit så pass långt att det finns goda möjligheter att genomföra förvärvet och en avsiktsförklaring är undertecknad. Förvärvet kommer att innebära etablering av ett nytt affärsområde för GEAB-koncernen. Förvärvsobjektet, Health Care Group Ltd, är väsentligt större än koncernen och omsätter på årsbasis ca 6 miljarder kronor. Totala

tillgångar uppgår till 4 miljarder kronor. Health Care Group Ltd är ett familjeägt företag och bedriver sin verksamhet uteslutande i Storbritannien. Health Care Group Ltd har redovisat förluster under senare år och står inför en betydande omstrukturering. Köpeskillingen för samtliga aktier uppgår till 300 mnkr.

GEAB genomförde en utdelning i februari 2006 på 1 200 mnkr, varför förvärvet måste finansieras externt. GEAB har säkrat finansieringen av förvärvet genom ett kreditlöfte från sin bank. I samband härmed har GEAB:s kreditgivare ställt ett antal villkor vad avser koncernens kassaflöde från den löpande verksamheten, soliditeten och kassalikviditeten. Enligt den preliminära tidplan parterna har enats om kommer GEAB att tillträda aktierna i Health Care Group Ltd i mitten av april 2006, dvs. ca två veckor före balansdagen. Konsolidering kommer att ske den 30 april 2006.

Uppgift (8p)

I årsredovisningen för 2005/2006 ska väsentliga risker till följd av förvärvet av Health Care Group Ltd beskrivas. Ange fyra väsentliga risker som du anser ska tas med.

Deluppgift 3.5

Susanne vill ha din byrås hjälp i förvärvet eftersom företagsledningen upplever att ni är väl insatta i GEAB:s verksamhet samt att ni i samband med andra transaktioner lämnat mycket konstruktiv rådgivning. De områden som Susanne nämner där GEAB vill ha din byrås hjälp är:

- Utförande av finansiell due diligence av Health Care Group Ltd innefattande analys av de senaste årens balans- och resultaträkningar, analys av kassaflöden, bedömningar av metodik och förutsättningar för budgetar för de kommande åren samt genomgång av potentiella skatterisker
- Förslag på skattemässigt optimal struktur för förvärvet
- Värdering av de fastigheter som ägs av Health Care Group Ltd som underlag för upprättande av förvärvsanalysen. Totalt bokfört värde på fastigheterna uppgår till 500 mnkr och Susanne antar att det föreligger ett visst övervärde.

För ordningens skull vill Susanne att du inkommer med en offert innan uppdragen kan påbörjas samt tar fram förslag till uppdragsbrev. Du informerar Susanne om att ett eventuellt uppdrag inte kommer att innefatta en revision och att ett utlåtande inte kommer att lämnas avseende upprättade bokslut.

Uppgift (8 p)

Kan du och din byrå åta er de uppdrag som Susanne redogjort för? Beskriv eventuella hot mot er opartiskhet eller självständighet samt möjligheter till motåtgärder.

Deluppgift 3.6

Ni har nu avslutat revisionen av 2005/2006 års räkenskaper. Koncernen har haft ett bra år och redovisar ett resultat före skatt på 575 mnkr. Resultatet efter skatt uppgår till 380 mnkr. Koncernens egna kapital efter genomförd utdelning under året uppgår per den 30 april 2006 till 1 265 mnkr. Moderföretagets resultat före skatt uppgår till 280 mnkr och efter skatt till 200 mnkr. Moderföretagets egna kapital uppgår till 500 mnkr. Du har haft genomgång med ditt

revisionsteam och har också haft en slutrevision med företagsledningen för GEAB. Nedanstående frågeställningar kvarstår:

- Moderföretaget GEAB genomförde 2002/2003 en nedskrivning av aktierna i Betongbolaget AB med 38 mnkr. Nedskrivningen gjordes mot bakgrund av en svag lönsamhet i Betongbolaget AB. Betongbolaget AB har sedan dess förbättrat lönsamheten. Mot bakgrund av prognoser om framtida intjäning är din bedömning att någon grund för nedskrivning inte längre föreligger och du har därför föreslagit att nedskrivningen reverseras i moderföretagets bokslut per den 30 april 2006. Ledningen hävdar försiktighetsprincipen och vill inte göra någon reversering.
- I samband med granskningen av bokslutet för Health Care Group Ltd har noterats att en reservering med 125 mnkr har gjorts för kostnader hänförliga till en tvist. Din bedömning, som också delas av företagets juridiska rådgivare, är att tvisten sannolikt är underreserverad med 45 mnkr. Enligt avtalet med säljarna av aktierna i Health Care Group Ltd framgår att säljarna har tagit på sig ansvaret för utfallet av tvisten till den del slutligt utfall överstiger 125 mnkr, dock max till 175 mnkr. Som säkerhet för säljarnas fullgörande av detta har därför 50 mnkr av köpeskillingen satts in på ett spärrat konto hos banken. Kontot innehas av säljarna men medlen är inte tillgängliga förrän tvisten har avgjorts. Ledningen för GEAB vill inte ändra reserveringen med hänvisning till säljarnas garanti.
- Vid granskningen av skatteberäkningen i Betongbolaget-koncernen har noterats ett fel i förra årets skatteberäkning innebärande att den redovisade skattekostnaden i koncernredovisningen var 68 mnkr för hög. Felet har rättats i resultaträkningen för 2005/2006 och GEAB har lämnat en utförlig redogörelse i årsredovisningens skattenot av felets innebörd och dess effekt i redovisningen.

Du har nu erhållit förslag till årsredovisning och ovanstående noteringar kvarstår.

Uppgift (12p)

Redogör för dina ställningstaganden till ovanstående noteringar inför avgivandet av din revisionsberättelse för moderbolaget och koncernen och upprätta förslag till revisionsberättelse med hjälp av bifogade mall.